

RĪGAS DOMES
LABKLĀJĪBAS
DEPARTAMENTS

Jaunu risinājumu meklējumos: aprūpētās dzīvesvietas pakalpojums senioriem Rīgā

RD Labklājības departamenta
Sociālās pārvaldes priekšnieks
Mārtiņš Moors

11.06.2020.
Rīga

Risināmā problēma

Pieaug pieprasījums pēc aprūpes, kas pārsniedz aprūpei mājās noteikto apjomu.

Rinda uz SAC ir ap 500 personas.

SAC celtniecība ir resursu ietilpīgs risinājums.

Ir problemātiski iegūt lielu publisko finansējumu uzreiz.

Esošā aprūpe mājās nodrošina zemu aprūpes standartu (tikai minimāli nepieciešamo)

SAC pakalpojuma saturs un izpildījums bieži neatbilst mūsdienu prasībām.

Attīstās tehnoloģijas, kas ļauj nodrošināt ilgstošu aprūpi dzīvesvietā.

Principi jauniem risinājumiem

Pakalpojums jāsniedz tur, kur klients atrodas

Jāizmanto esošā infrastruktūra

Pilotēšana, nebaidīties izmēģināt

Kombinēt dažādu pakalpojumu, dažādu nozaru risinājumus

- Tehniski (remonta elementi un tml.)
- Aprūpe
- Brīvais laiks un sociālie kontakti
- IT
- Transports u.c.

Nākotne ir individualizētiem risinājumiem

Kas ir aprūpētās dzīvesvietas pakalpojums?

Aprūpes mājās pakalpojuma paplašināts apjoms, pietuvināts ilgstošās sociālās aprūpes saturam (pansionāts dzīvesvietā).

Starpposms starp aprūpi mājās un ilgstošu sociālo aprūpi institūcijā.

Alternatīva institūcijai (nevis aprūpei mājās).

Saskaņā ar individuālu personas – vides novērtējumu

Aprūpētās dzīvesvietas pakalpojuma organizēšanas process

Pakalpojuma piešķiršana (Rīgas Sociālais dienests):

- Ienākumu izvērtēšana (netiek vērtēti personas uzkrājumi, tuvinieku ienākumi, īpašumi u.c.)
- Personas aprūpes vajadzību izvērtēšana (elektroniska sociālās aprūpes plānošanas sistēma APSIS) – vienota novērtēšanas metodoloģija.

Pakalpojuma nodrošināšana (pakalpojuma sniedzējs):

- uzsāk aprūpes mājās nodrošināšanu klientam uzreiz pēc nosūtījuma saņemšanas
- Izstrādā klienta individuālu personas uzraudzības – vides pielāgošanas plānu:
 - 1) Mājokļa pielāgošana (sliekšņi, slēdži, rokturi u.c.);
 - 2) Saskarsme un socializācija (individuālās nodarbības, dienas aprūpes centra apmeklējums u.c.);
 - 3) Uzraudzība – periodiska vai pastāvīga, attālināta vai klātienē (pretkritiena ierīce, video vizītes u.c.);
 - 4) Tehniskais nodrošinājums (tehnoloģijas, ierīces, aprīkojums, izstādīšana, apmācība, darbības nodrošināšana);
 - 5) Vakara vizītes;
 - 6) Mobilā brigāde – izbraukums, atbalsts krīzes situācijās, t.sk. nakts laikā.

Aprūpētā dzīvesvieta vai SAC pakalpojums

- ▶ Piemērs: 14 vietu ģimeniskā pansionāta būvniecības (zeme, būvniecība, aprīkojums, tehnoloģijas) provizoriskās izmaksas ir 350 000 EUR. 18m² uz 1 personu, vienas klienta vietas izveides izmaksas = 25 000 eiro. (prototips – Lapsas Babītē).
- ▶ Piemērs: 100 vietu ģimeniskā pansionāta būvniecības (zeme, būvniecība, aprīkojums, tehnoloģijas) provizoriskās izmaksas ir 4 milj. eiro. Apmēram 35 m² uz 1 personu, vienas klienta vietas izveides izmaksas = 40 000 eiro. (prototips – LSA SAC Katoļu ielā).
- ▶ Biedrības “Latvijas Samariešu apvienības” vadītāja Andra Bērziņa komentārs: *SAC pakalpojuma sniegšana atmaksājas, ja SAC pakalpojums tiek sniegts, nodrošinot vismaz 50 vietas un vairāk.*

Mēneša izmaksas uz 1 personu par pakalpojumu

Aprūpētā dzīvesvieta	Ģimenes tipa SAC	Vispārējā tipa SAC
1 000 EUR	1 100 EUR līdz 1 300 EUR	700 EUR

Aprūpētās dzīvesvietas pakalpojuma ieviešanas gaita

2018.gadā uzsākta pakalpojuma izstrāde

2019.gada sākumā noslēgts līgums:

3 pakalpojuma sniedzēji,

10 klientu aprūpe,

viena klienta aprūpei paredzēti 1000 EUR mēnesī,

2019.gadā pakalpojumu kopā saņēmuši 39 klienti, izlietotais finansējums aptuveni 130 000 EUR

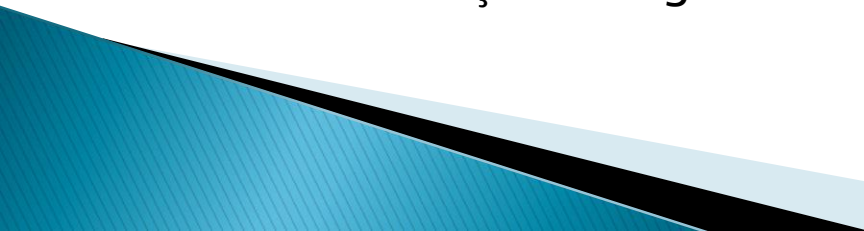

Aprūpētās dzīvesvietas pakalpojuma turpmākā nodrošināšana

2020.gada sākumā turpinās darbs pie pakalpojuma nodrošināšanas plānotā budžeta ietvaros, paredzot iespēju pakalpojumu saņemt vienlaicīgi 28 klientiem (katram pakalpojuma sniedzējam vidēji 9 klienti).

Plānotais finansējums – 326 172 EUR.

2020.gada līgumā mainīta finansēšanas kārtība, samaksa tiek noteikta 33 EUR dienā par viena klienta aprūpi, kas nodrošina iespēju pakalpojuma sniedzējam elastīgāk plānot finanšu līdzekļu izlietojumu veicot darbu ar ļoti smagiem un vieglāk aprūpējamiem klientiem.

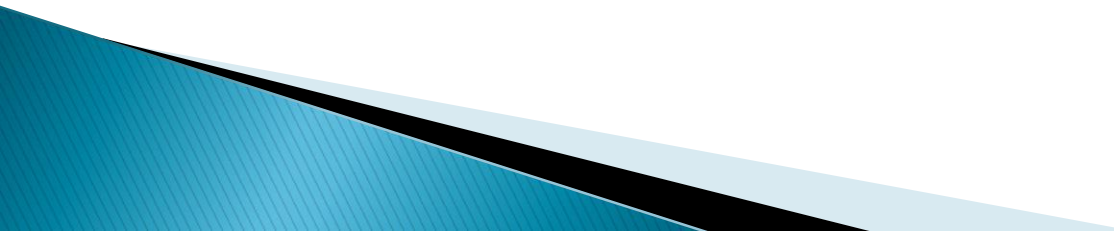
Aprūpētās dzīvesvietas pakalpojuma rentabilitāte

Pēc pakalpojuma sniedzēju atzinuma finansiāli izdevīgs šis pakalpojums būtu tad, ja katram pakalpojuma sniedzējam būtu **vismaz 15 klienti**, jo tādā gadījumā pakalpojuma sniedzējs varētu:

Veidot klientu grupas (aptuveni 1–2 km rādiusā), organizēt biroja izveidi ap tām, lai nodrošinātu darbinieku pieejamību pēc iespējas nelielākā attālumā no klienta dzīvesvietas

Sadarboties ar citiem šī pakalpojuma sniedzējiem, lai savstarpēji plānotu darbu, veicot klientu sadali atbilstoši izveidoto biroju atrašanās vietām.

No apmēram 10 klientiem ne vairāk kā 2 var būt ar ļoti augstu aprūpes līmeni (uzraugāmi, pozicionējami un tml).

Kliente Nr.1.:

Kliente ir guļoša, pozicionējama. Klientes meita pakalpojumu uzskata kā lielu atbalstu mātes kopšanā. Mātei kā tehniskais nodrošinājums tiek nodrošināta funkcionālā gulta, matracis un kāju paliktnis. Aprūpe ir nodrošināta kvalitatīvi un meita jūtās pilnībā droši, ka māte nepaliks bezpalīdzīgā situācijā.

Kliente Nr.2.:

Klientei nepieciešama uzraudzība. Pēc pašas klientes teiktā, 3x dienā pie viņas nākot aprūpētājs, bet reizi dienā ar viņu sazinās caur planšeti. Video vizītes laikā klientei tiek rādīti dažādi vingrinājumi un tas esot dienas laiks un nodarbība, kuru viņa gaida un, kas viņai ļoti patīkot.

Kliente Nr.3.:

Klientes meita izteica viedokli, ka pakalpojums esot labs, kā pamatojumu norādīja, ka aprūpe tiek nodrošināta regulāri, ko īsti nevarēja teikt, par laiku, kad kliente saņēma aprūpes mājās pakalpojumu, kura ietvaros aprūpētājs nāca retāk un varēja mazāk laika veltīt aprūpei. Klientei tiek nodrošināta aprūpe 3x dienā un papildus vizīte.

Klientu un tuvinieku atsauksmes

Biedrība "Latvijas Samariešu apvienība":

Pirmā asociācija par tēmu ir vārds DROŠĪBA

Drošība pašam klientam, pat, ja dements klients to neapzinās, drošība līdzcilvēkiem, kuri dzīvo zem, virs, blakus dzīvokļos, drošība tuviniekiem, ka viss ar klientu kārtībā, jo ir gan aprūpe, gan pieskatīšana, gan socializācija.

SIA "Mājas aprūpe":

Pakalpojums ir ļoti personalizēts un tāpēc gandrīz 100% var izpildīt aprūpes uzdevumus. Pakalpojums ir pierādījis sevi no aspekta, ka var paildzināt ievietošanu SAC, vai pilnībā aizvietot SAC.

Pakalpojuma veicēji, sniedzot šo pakalpojumu var justies gandarīti, tādēļ, ka ar šo instrumentu, spēj maksimāli apmierināt klienta vajadzības mājas apstākļos.

SIA "Senior Latvia":

Aprūpētai dzīvesvietas (jeb Viedā mājas aprūpes) pakalpojums sniedz pilnu pakalpojumu klāstu un drošības līmeni senioriem, kas vēlas palikt savā dzīvesvietā. Pakalpojums līdzinās pansionātam – "pansionāts mājās", tas nodrošina aprūpi, ēdināšanu, medikāciju, dzīvesvietas adaptāciju, sociālo stimulāciju, drošības kontroli.

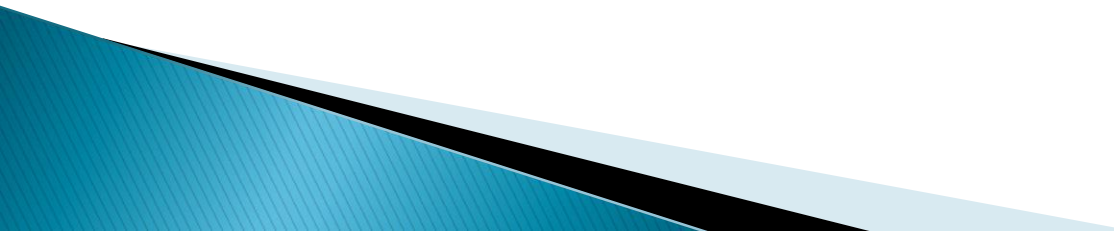
Pakalpojuma sniedzēju atsauksmes

Pakalpojumu sniedzēju kvalitātes

Jābūt demonstrējamai pieredzei

Gatavība investēt – laiku, attieksmi,
naudu.

Jābūt gatavam gaidīt, jo jaunu (neesošu)
sociālo pakalpojumu attīstība prasa laiku

Paldies par uzmanību!

